

OKRESNÁ PROKURATÚRA VRANOV NAD TOPLĽOU
Nám. slobody 5, 093 24 Vranov nad Topľou

Číslo: Pv 277/23/7713-16
EEČ: 2-61-147-2023

Vranov nad Topľou 01.12.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v období školského roka 2022/2023 od 01.09.2022 do 30.06.2023 v mieste trvalého bydliska a inde ako zákonný rodič maloletých detí XXXXX, nar. XXXXX, a XXXXX, nar. XXXXX, obaja trvale bytom XXXXX XXXXX, okres XXXXX, žiakov Spojenej školy internátnej, M. R. Štefánika 140, XXXXX, ktorej zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o všestranný rozvoj a vývoj svojich detí, im z nedbanlivosti nezabezpečila riadne plnenie povinnej školskej dochádzky do Spojenej školy internátnej, M. R. Štefánika 140, XXXXX, čo viedlo k tomu, že mal. XXXXX v období od 01.09.2022 do 30.06.2023 vymeškal najmenej 339 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. XXXXX v období 01.09.2022 do 30.06.2023 vymeškal najmenej 414 neospravedlnených vyučovacích hodín,

lebo obvinená nebola v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ, okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície XXXXX (ďalej len "vyšetrovateľ PZ"), sp. zn. ORP-180/1-VYS-VT-2023 zo dňa 21.06.2023 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovvej časti predmetného uznesenia. Uznesením zo dňa 25.08.2023 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX, nar. XXXXX pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Dňa 29.11.2023 predložil vo veci konajúci vyšetrovateľ PZ príslušný spisový materiál spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania z dôvodu § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, nakoľko vo veci zabezpečil nasledovný dôkazný materiál, ktorý takýto postup odôvodňuje.

Obvinená XXXXX uviedla, že vedela, že jej deti nechodia do školy, pričom sa to dozvedela od učiteľky zo školy, ako aj z obecného úradu. Uviedla však, že deti do školy posielala a vodila ich k autobusu. Deťom dávala peniaze na autobus. Uviedla tiež, že nevie čítať ani písať, v minulosti sa liečila na psychiatrii.

V procesnom postavení poškodeného bol vypočutý opatrovník maloletých ,XXXXX a XXXXX XXXXX. Uviedol, že k samotnému skutku sa vyjadriť nevie, pričom poukazuje na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, vypracovanú k maloletým a ich rodine. Uviedol tiež, že je v záujme maloletých detí, aby im rodičia zabezpečili riadnu primeranú starostlivosť a umožnili im normálny vývoj. Náhradu škody nežiadal.

Bol vypočutý svedok XXXXX, ktorý uviedol, že je otcom XXXXX. Jeho dcéra je hluchonemá, nevie čítať, ani písať. Dorozumievajú sa s ňou len pomocou posunkov, ktoré ju naučili v domácnosti, na žiadnu školu nikdy nechodila. Keď bola malá, bola na psychiatrii, vtedy mala asi 13 rokov. Teraz sa už nelieči. Manželka na ňu brala opatrovné, kým ešte žila, teraz už ona dostáva dôchodok. Dcéra býva s druhom v dome, kde je len jedna izba, avšak druh dosť pije, a keď sa pohádajú, tak dcéra príde k otcovi aj s deťmi. Od dcéry sa dozvedel, že deti nechodia do školy a majú veľa vymeškaných hodín. On aj dcéra dávali deťom peniaze na autobus, aby chodili do školy. Teraz už bol aj s dcérou na úrade a vybavovali, aby XXXXX zostával na internáte a XXXXX chodí do školy len na štyri hodiny. On dcére nakazoval, aby ho vodila do školy. Ona je taká, že ona nechodila do školy a ona sama má problémy sa o seba postarať, otec za ňu musí všetko vybavovať. Otcom detí je XXXXX, ale svedok nevedel uviesť, či XXXXX vedel o tom, že deti nechodia do školy.

Svedok XXXXX uviedol, že je otcom XXXXX a XXXXX, ale keď sa narodili, tak s XXXXX nežili spolu a preto nie je zapísaný v rodnom liste. On nevie čítať ani písať a do školy chodil len do piateho ročníka. O tom, že deti nechodia do školy, sa dozvedel až od policajta, keď ich bol na obci predvolať na výsluch. Družka mu o tom

nepovedala. Deti chodili do školy do Vranova z Banského autobusom, dával im peniaze na autobus na kartičku. Jeho nikto neupovedomil, keďže nie je nikde zapísaný ako otec.

Obvinená XXXXX je zapísaná ako jediný zákonný zástupca maloletých XXXXX, nar. XXXXX a mal. XXXXX, nar. XXXXX. Zo správy Spojenej školy internátnej XXXXX vyplýva, že obe maloleté deti boli v školskom roku 2022/2023 žiakmi Spojenej školy internátnej, XXXXX navštevoval v školskom roku 2022/2023 tretí ročník a XXXXX rovnako tretí ročník. XXXXX bol v prvom ročníku na internáte, vtedy bola jeho dochádzka do školy dobrá. Následne začal chodiť do školy v doprovide matky, ktorá nebola ochotná čakať na neho počas vyučovania a tak mu vybavovala účelové ospravedlnenky, keď bol chorý, nevybrala mu lieky. Jeho vzdelávacie výsledky sú dobré v rámci jeho možností, schopností a požiadaviek učebných osnov. Má však veľa vymeškaných neospravedlnených hodín, celkovo 439. XXXXX mal problémy s dochádzkou od začiatku školského roka 2022/2023. Najprv bol zapísaný na internáte, avšak vzhľadom na jeho problémové správanie tam dlho nevydržal. Mal diagnostikované poruchy správania a emócií, mal užívať liek ordinovaný neurológom, avšak vzhľadom na jeho agresívne správanie bolo usúdené, že ho neužíva. S matkou boli vykonané viaceré pohovory vzhľadom na vysoký počet neospravedlnených vyučovacích hodín a porušovanie školského poriadku. V školskom roku 2022/2023 vymeškal 414 neospravedlnených vyučovacích hodín. Od tretieho štvrťroka je vzdelávaný formou IVP s redukovaným počtom hodín 4 hodiny/2 krát týždenne. Spolupráca s rodinou je náročná, otec je neuvedený, matka je nepočujúca a neovláda posunkový jazyk, komunikácia s ňou je náročná. Na zabezpečenie plnenia školskej dochádzky boli zo strany školy uskutočnené opatrenia a to upozornenie rodiča, predvolanie rodiča, odoslané oznámenia na Obecny úrad XXXXX a Úrad práce, soc. vecí a rodiny XXXXX, ako aj telefonický pohovor s pracovníkmi Obecného úradu v Banskom. Opatrenia neprinesli očakávané výsledky, žiaci do školy nechodia. Telefonicky kontaktovali aj detskú lekárku vo Vranove nad Topľou, ktorá uviedla, že ospravedlnenky dáva, len ak je dieťa naozaj choré a vyšetrené. Rodič chodí a pýta ospravedlnenky aj bez udania dôvodu.

Z ďalších listín predložených Spojenou školou internátnou vyplýva, že obvinenej boli opakovane zasielané oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky mal. XXXXX a XXXXX a s obvinenou boli opakovane vykonávané pohovory.

Zo správ Obce XXXXX z 02.06.2023 vyplýva, že mal. deti XXXXX a XXXXX neriešili za neospravedlnené vyučovacie hodiny v školskom roku 2022/2023 v priestupkovom konaní, nakoľko im Spojená škola internátna v mesiaci október 2022 zaslala oznámenie, kde dieťa nedovŕšilo dostatočný počet hodín na riešenie priestupku. V mesiacoch február, marec a apríl 2023 im bolo doručené oznámenie zo Spojenej školy internátnej o neospravedlnených vyučovacích hodinách, pričom toto riešili upovedomením o neospravedlnených vyučovacích hodinách a dohovorom. XXXXX XXXXX číslo 31/2023 zo dňa 19.06.2023, právoplatné dňa 21.07.2023, bola obv. XXXXX uznaná za vinnú zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov na tom skutkovom základe, že zanedbala starostlivosť o povinnú školskú dochádzku syna XXXXX, nar. XXXXX a tento v mesiaci máj 2023 školského roka 2022/2023 vymeškal neospravedlnene 66

vyučovacích hodín. Bola jej uložená pokuta vo výške 30,- €. XXXXX XXXXX číslo 47/2023 zo dňa 10.08.2023, právoplatné dňa 28.08.2023, bola obv. XXXXX uznaná za vinnú zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov na tom skutkovom základe, že zanedbala starostlivosť o povinnú školskú dochádzku syna XXXXX, nar. XXXXX a tento v mesiaci jún 2023 školského roka 2022/2023 vymeškal neospravedlnene 34 vyučovacích hodín. Bola jej uložená pokuta vo výške 30,- €.

Boli zabezpečené správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorých vyplýva, že rodina je vedená v evidencii problémových rodín od roku 2003, je pravidelne monitorovaná a je jej poskytované poradenstvo vo veci starostlivosti o maloleté deti ako po osobnej, tak aj po zdravotnej stránke a možnej trestnoprávnej zodpovednosti vo veci zanedbávania starostlivosti o maloleté deti a neplnení si riadnej školskej dochádzky.

Na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu XXXXX zo dňa 17.10.2023 sp. zn. 5Tp 43/2023 bol do konania pribratý znalec z odvetvia psychiatrie za účelom vyšetrenia duševného stavu obvinenej XXXXX. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obvinená je duševne zaostala, pričom jej intelekt je v pásme duševnej zaostalosti stredného stupňa a táto bola u obvinenej prítomná aj v čase stíhaného skutku. Obvinená je pri svojom intelektu schopná pochopiť spoločenskú nebezpečnosť jednoduchého trestného činu, napríklad krádež, fyzické napadnutie a podobne. Avšak čo sa týka skutku ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, v dôsledku svojej duševnej zaostalosti a primitívnej osobnosti nebola a nie je schopná adekvátne, primerane pochopiť povinnosť a potrebu zabezpečiť pravidelnú školskú dochádzku svojich detí, bez pomoci druhej osoby nebola schopná premyslieť a prijať racionálne a účelné opatrenia, ktoré by účinne riešili pravidelnú školskú dochádzku jej detí, nevedela si ani uvedomiť a pochopiť dôsledky a spoločenskú nebezpečnosť svojho konania, jej rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti pri uvedenom skutku znalec hodnotí ako zaniknuté. Obvinená nechápe zmysel trestného konania, pričom však jej pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska nie je nebezpečný. Znalec navrhol zväziť ustanovenie opatrovníka, ktorý by dohliadal na pravidelnú školskú dochádzku jej detí.

Z odpisu registra trestov GP SR vyplýva, že obvinená doposiaľ nebola súdne trestaná.

Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

Na základe vykonaného dokazovania s poukazom na zabezpečené listinné dôkazy a s poukazom na výpoveď obvinenej, opatrovníka, svedka XXXXX a XXXXX a s poukazom na zabezpečené listinné dôkazy mám za to, že obvinená sa dopustila protiprávneho konania, ktoré jej je kladené za vinu. Nepříčetnosť ako okolnosť, ktorá vylučuje trestnú zodpovednosť, chápe Trestný zákon ako stav, v ktorom páchatel pre

duševnú poruchu v čase spáchania činu nemôže buď rozpoznať, že jeho konanie je nebezpečné pre spoločnosť, alebo nemôže svoje konanie ovládať. Stačí, ak chýba len jedna z týchto schopností. Nedostatok rozpoznávacej i určovacej schopnosti sa pritom posudzuje so zreteľom na povahu spáchaného trestného činu, pričom relevantná je vždy len príčetnosť vo vzťahu k určitému činu. Vzhľadom k záverom znaleckého psychiatrického posudku, z ktorého vyplýva, že obvinená XXXXX je duševne zaostalá, pričom jej rozpoznávacie a ovládacie schopnosti vyhodnotil znalec pri danom skutku ako zaniknuté, som dospela, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu k záveru o nepríčetnosti obvinenej v čase činu. Nakoľko tak u obvinenej v čase skutku existovala okolnosť vylučujúca jej trestnoprávnu zodpovednosť, bolo potom nevyhnutné trestné stíhanie v súlade s § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastaviť.

Vzhľadom k horeuvedeným skutočnostiam som preto rozhodla tak, ako je to vo výrokovej časti tohto uznesenia uvedené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Michaela Tabaková
prokurátorka